



## Universitätsbibliothek Paderborn

### Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||  
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||  
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad  
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni  
magni ad trigesimum ...

**Christopherson, John**

**[Köln], 1569**

De honore episcopis delato, & ecclesiarum exedificatione. Cap. XXXV.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-29861**

*De prouinciarum exultatione, & Constantini donationibus.*  
CAP. XXXIIII.

**P**lus igitur Imperator ita crucis victricis confessione nobilitatus, cum magna dicendi libertate, filium dei ipsis Romanis palam diulgare cœpit. Omnes igitur omnino, qui ciuitatem incoluerunt, tam senatus, quam populus, velut acerbo & tyrannico dominatu leuati, clarioribus lucis radiis frui, visi sunt, & nouo nouæ cuiusdam & quasi renascentis vitæ modo rationeque potiri. Ac gentes vniuersæ, quæ oris oceani ad occasum vergentis circūdantur, prioribus malis quib<sup>9</sup> implicatæ tenebantur, liberatæ, insignem dierū festorum celebritatem lætis animis agentes, Constantinum victorem, pium ac communem omnium patronum eximiè prædicarunt: dixeruntque vna voce, vnoque ore omnes, illum, tanquam commune quoddam bonum, hominibus, dei benignitate & clementia donatum, illuxisse. Imperatorium porrò passim diulgabatur edictum quod quidem & his, qui fortunis suis spoliati, concessit auctoritatem rebus suis & facultatibus potiundi, & eos, qui iniquum exilium perpessi fuissent, ad proprios lares reuocauit. Alios item vinculis, omnique periculo ac metu, quibus per tyranni crudelitatem vexabantur, penitus eripuit.

*De honore episcopis delato, & ecclesiarum exedificatione.*  
CAP. XXXV.

**I**pse porrò imperator dei ministros accersere cultu & obseruantia, honorificè complecti, & tum re, tum verbis, tanquam viros de suo consecratos, humanitus excipere, & maxima benevolentia prosequi cœpit. Quippe, licet homines fuerint ipsius formæ habitu ad aspectum abiecti, ab eo tamen non eius generis existimati sunt, sed quia non hominem, qui sub aspectum oculorum cadit, sed deum ipsum qui in eorum animis insidebat, cōsyderare visus est, illos suæ mensæ effecit participes. Illos, quocunque iter capiebat, secum duxit, atque ea de re deum, quem sanctè colebant, sibi credidit fore propitium.

## EVSEBII DE VITA

pitium: Porro ecclesiis copiosa suppeditare subsidia: Tēpla in sublime erecta exædificataque adaugere: plurimis monumentis augusta ecclesiæ sacraria illustrare: varia pecuniarum largitione egentium inopiam subleuare.

*De Constantini in pauperes munificentia.*

### CAP. XXXVI.

**E**Xteris præterea, qui illum adibant, benignum & liberalem se præbere. Miseris etiam & abiectis, qui in foro & plateis palam mendicabant, non pecunias solum & res ad victum necessarias, sed etiam decentem corporis vestitum subministrandum curare. Illis quoque, qui p̄tima ætatis tempora fœliciter traduxissent & prosperè, post tamen graui vitæ facta mutatione, in res asperas afflictasque incidissent, lautiora vberioraque vitæ subsidia impertire, & beneficia magnifica animoque verè regio digna conferre. Quorum nonnullis agrorum donare possessiones: alios variis dignitatis ornamentis cohonestare. Quos autem orbitas miserè afflictauit, eos patris curare loco, viduas mulieres omni ope destitutas recreare, propriaque ac sua prouisione illis sedulò prospicere. Eodem modo etiam puellas parentibus orbas & ab eorum auxilio desertas, iam viris sibi notis & locupletibus, matrimonii vinculo iungere. Istaque præstare, eas res largè & liberaliter nuptis, suppeditando, quæ illarum viris in nuptiis contrahendis essent necessario conferenda. Quemadmodum sol supra terram oriens, omnibus claros sui luminis radios affatim profundit. Sic Constantinus simul cum solis ortu in regijs adibus apparens, & tanquam cum luminari illo cælesti pariter illucescens, omnibus, qui in ipsius aspectum prodibant, eximium suæ singularis probitatis splendorem & claritatem exhibuit. Neque quisquam certè ad eum aduentauit, qui non aliquo bono potitus sit: neque eos spes bona frustrata est, qui ab eo aliquid expectarent auxilii.

*Ex modo*